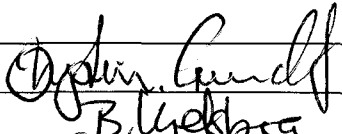
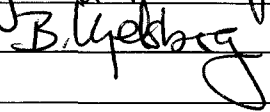

KSK-notat nr.: 09/2014 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Tinfos AS / Svartvasselva kraftverk		
Fylke/kommune:	Nordland / Hamarøy kommune		
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign.:	
Saksbehandler:	Birgitte M.W. Kjelsberg	Sign.:	
Dato:	26 FEB 2014		
Vår ref.:	NVE 201100848-45		

Søknad om tillatelse til å bygge Svartvasselva kraftverk i Hamarøy kommune, Nordland fylke

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	6
NVEs vurdering	15
NVEs konklusjon	24
Forholdet til annet lovverk	25
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	26
Øvrige forhold	29
Vedlegg	30

Sammendrag

Søknaden fra Tinfos AS gjelder tillatelse etter § 8 i vannressursloven til bygging av Svartvasselva kraftverk i Svartvasselva og behandles i henhold til reglene i kap. 3 i samme lov. Det er søkt om tillatelse etter energiloven for etablering av nødvendige høyspentanlegg. Prosjektområdet ligger i Hamarøy kommune. Nedbørfeltet på 51,9 km² drenerer fra snaufjell med flere små og mellomstore innsjøer. Svartvasselva renner ned Svartdalen i fra øst mot vest og ut i brakkvannspollen med navn Sagpollen. Fjellpartiene Vetten i nord og Krokfjellet i sør avgrensner Svartvatnet. Tiltaksområdet ligger 4 km nord for Innhavet, som er prosjektets nærmeste tettsted.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 14,4 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene har NVE klart om lag 1,4 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

Fylkesmannen og reindriftsforvaltningen har fremmet innsigelse mot å gi konsesjon til bygging av Svartvasselva kraftverk. Fylkesmannen begrunner innsigelsen i bekkekløft og bergvegg av regional verdi og områdets verdi for friluftsliv. Reindriftsforvaltningen begrunner sin innsigelse i at tiltaket legges i kalvingsland og vil medføre midlertidig stenging av flyttlei i anleggstiden. Nordland

fylkeskommune, FNF og Hamarøy historielag går også imot utbyggingsplanene. Fylkeskommunen og FNF støtter Fylkesmannens innsigelse. Hamarøy kommune går inn for en utbygging av Svartvasselva kraftverk. Kommunen begrunner dette med at ikke lenger er stor lokal motstand mot en utbygging i området. Innhavet grunneierlag ser positivt på utbyggingsplanene, mens Hamarøy jeger- og fiskeforening ser både fordeler og ulemper ved en eventuell utbygging.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

I vedtaket har NVE lagt vekt på forholdet fremmet i Fylkesmannens og Reindriftsforvaltningens innsigelser spesielt. I tillegg er konfliktområdene i det gamle samlet plan-prosjektet vurdert. Fylkesmannen og Reindriftsforvaltningen fremmet innsigelse på bakgrunn av reindrift, biologisk mangfold og friluftsliv. Konfliktområdene i det gamle samlet plan prosjektet var rettet mot den lokale motstanden, fiske og økonomien i prosjektet. Innsigelsene ble opprettholdt etter innsigelsesmøte med Fylkesmannen og Reindriftsforvaltningen. NVE mener argumentene som fremmes i innsigelsene kan avbøtes tilstrekkelig med strenge vilkår i en eventuell konsesjon, slik som klare rammer for når anleggsperioden kan være, nivå på minstevannføringen, tilbakeføring av eksisterende traktorvei/kjerrevei i rørtraseen og hvor stor del av skogområdet innenfor bekkeløftlokaliteten som kan berøres. Konfliktområdene i det gamle samlet plan-prosjektet er redusert tilstrekkelig til at saken kan behandles, siden reguleringen av Svartvatnet er tatt ut av prosjektet. Se begrunnelse lenger bak i dokumentet.

NVE legger til grunn at de avbøtende tiltakene reduserer ulempene for allmenne interesser tilstrekkelig samtidig som tiltaket vil gi ny fornybar energi og kunne bidra til lokal aktivitet og næringsutvikling.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Tinfos AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Svartvasselva kraftverk. Tillatelse gis på nærmere fastsatte vilkår.

Innsigelse

Fylkesmannen i Nordland og Områdestyret i Nordland har fremmet innsigelse til prosjektet. Innsigelsene ble opprettholdt også etter innsigelsesmøtet med begge parter. Dersom innsigelsene ikke trekkes innenfor klagefristen vil saken oversendes Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Tinfos AS, datert 18.02.2013:

”Søknad om konsesjon for bygging av Svartvasselva kraftverk

Svartvasselva kraftverk (Selskap under stiftelse) ønsker å utnytte vannfallet i Svartvasselva med vassdragsnr 170.51Z, Hamarøy kommune i Nordland fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

I Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- å bygge Svartvasselva kraftverk som beskrevet i søknaden.*

II Etter energiloven om tillatelse til:

- bygging og drift av Svartvasselva kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftkabler som beskrevet i søknaden.*

Nødvendige opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagte utredning.”

Svartvasselva kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt*	km ²	51,9
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	75,3
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	46
Middelvannføring	l/s	2387
Alminnelig lavvannføring	l/s	208
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	286
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	156
Restvannføring**	l/s	92
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	134
Avløp	moh.	14
Lengde på berørt elvestrekning	m	1900
Brutto fallhøyde	m	120
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,285
Slukeevne, maks	l/s	4780
Minste driftsvannføring	l/s	720
Tilløpsrør, diameter	mm	1500
Tilløpsrør/tunnel, lengde	m	1900
Installert effekt, maks	MW	4,9
Brukstid	timer	2930
PRODUKSJON***		
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	5,7
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	8,7
Produksjon, årlig middel	GWh	14,4

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	43,6
Utbyggingspris	kr/kWh	3,03

*Totalt nedbørsfelt, inkl. overføringer, som utnyttes i kraftverket

** restfeltets middelvannføring like oppstrøms kraftstasjonen.

***Netto produksjon der foreslått minstevannføring er fratrukket

Svartvasselva kraftverk, elektriske anlegg**GENERATOR**

Ytelse	MVA	5,4
Spenning	kV	6,6

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	5,4
Omsetning	kV/kV	6,6/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	km	6,2
Nominell spenning	kV	22
		200 m jordkabel ”
		6 km luftlinje”

” Ny nettilknytning. Søknad behandles av NVEs nettseksjon.

Om søker

Svartvasselva kraftverk vil bli et aksjeselskap eid av Tinfos AS og berørte grunneiere. To gårds- og bruksnummer har fallrettigheter i prosjektområdet. Totalt 10 grunneiere står oppført på disse gårds- og bruksnumrene.

Beskrivelse av området

”Langs strekningen på 1900 m som planlegges utbygd, har Svartvasselva relativt jevnt fall ned den nordvestvendte Svartdalen. Dalbunnen er relativt breibunnet, men da det er forholdsvis bratt stigning opp på begge sider av elva, gir dette preg av bekkekløft langs nedre del. Her er det avgrenset en naturtype bestående av bekkekløft vurdert som regionalt viktig langs elva mellom kote 17 – 100. Det finnes to mindre fossefall og enkelte kulper langs strekningen. Storfossen rundt kote 100 med et fall på drøye 10 m, er det mest markerte fossefallet på strekningen”

Av eksisterende inngrep krysser E6 om lag 130 m nedstrøms planlagt kraftstasjon, mens en 66-kV linje krysser elva 330 m oppstrøms kraftverksområdet. Det går i tillegg en gammel traktorvei fra E6 på nordsiden av elva opp til Svartvatnet. Denne er i dag en T-merket tursti. Noen hytter og naust ligger også langs Svartvatnet.

Teknisk plan*Inntak*

Inntaket er planlagt på kote 134. Inntaksdammen blir 1 m bred og 40 m lang. Etablering av en terskel i bakkant av inntaksdammen er ønskelig for å forhindre nedtapping av innsjøen. Det blir etablert et lite bygg for stengeventil til rørgata. Vannspeilet i inntaksdammen sammenfaller med vannspeilet i

Svartvatnet. Neddemmet areal vil ikke bli mer enn det som i dag står under vann ved naturlig flomvannføring.

Vannvei

Vannveien er planlagt på nordsiden av Svartvasselva. Fra inntaket vil vannveien bestå av en 1900 m lang nedgravd rørgate langs eksisterende traktorvei fram til kraftstasjonen. Planlagt rørdimensjon er 1500 mm.

Kraftstasjon og elektriske anlegg

Kraftstasjonen er planlagt på kote 14 på elvas nordside. Bygningens grunnflate blir på 100 m². Kraftverket installeres med en Francisturbin med en effekt på 4,9 MW. Turbinen vil få en maksimal slukeevne på til sammen 4,8 m³/s, mens minste driftsvannføring blir på 0,72 m³/s. Til sammenlikning er middelvannføringen i elva oppgitt å være 2,4 m³/s. I følge søknaden vil generatoren få en ytelse på 5,4 MVA. Transformatoren får en ytelse på 5,4 MVA og en omsetning på 6,6/22 kV/kV.

Nettilknytning

Produsert kraft føres fra stasjonsbygget med en 200 m lang jordkabel av type TSLF 24 kV 3x1x240mm² Al ned til E6. Deretter føres kraften i luftlinje nordøst mot eksisterende kraftgate, og føres så parallelt til Drag transformatorstasjon i en ny 22 kV linje. Total lengde på luftlinjen er ca 6 km. Det er kapasitetsproblemer i overliggende nett. Investeringsbeslutning for ny tilknytning til Sentralnettet er nært forestående. Nettilknytning behandles i en egen søknad om anleggskonsesjon av NVE.

Veier

Atkomsten til kraftstasjonen skjer via en eksisterende traktorveiavkjøring fra E6. Ny permanent vei starter 25 m inne på traktorveien og forlenges med 125 m fram til anlegget. Resten av traktorveien opp til inntaket vil bli opprustet til en 3 m bred permanent vei som blir en del av rørgaten.

Massetak og deponi

Et midlertidig deponi på 1,5 daa legges midtveis på sørsiden av den permanente veien inn mot kraftstasjonen. Resten av massene brukes til opprusting av traktorvei og legging av ny vei inn til kraftstasjonen.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Prosjektet ligger i Landbruk-, Natur- og Friluftsområde (LNF). Dersom det gis konsesjon må det søkes dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for å bygge kraftverket.

Samlet plan (SP)

Svartvasselva er behandlet i Samlet Plan som prosjekt 72701 Svartvasselv. Dagens prosjekt skiller seg fra det opprinnelige ved at reguleringen av Svartvatnet er fjernet og tunnelalternativet er endret til nedgravd rørgate. Prosjektet ble vedtatt plassert i gruppe 7, kategori II av Departementet i St.meld. nr. 63 (1984-85) på grunn av stor lokal motstand i Hamarøy kommune og negative konsekvenser for fisk. Kategori II prosjekter kan ikke gis konsesjon med mindre grunnlaget for plasseringen er endret.

Inngrepsfrie områder (INON)

Tiltaket vil redusere INON sone 2 med 0,16 km² og nedklassifisering av sone 1 med 0,32 km². Samlet endring i INON er 0,48 km² for prosjektet.

Nordland fylkesplan for småkraftverk

Utbyggingen av Svartvasselva berører følgende tema i regional plan for små vannkraftverk i Nordland:

- friluftsliv av stor verdi
- kalvingsland og flyttlei for rein av stor verdi
- bekkekløft med rødlistearter
- fisk og fiske av liten verdi nedstrøms kraftverket

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven, samtidig med Hoffmannselva og Tennvasselva. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 19.6.2013 sammen med representanter for søkeren, kommunen, Reindriftsforvaltningen, Reinbeitedistriktet, FNF og grunneiere. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av saksbehandler. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Formannskapet i **Hamarøy kommune** vedtok først i kommunestyret 3.9.2013 at de var imot en utbygging av Svartvasselva kraftverk. De begrunnet sitt nei med:

"I følge retningslinjene gitt i kommuneplanens arealdel for Hamarøy 2009-2018, pkt 7.5, skal utbygging av småkraftverk ikke tillates der det "foreligger overvekt av motstridende interesser, herunder bl.a. fiske, biologisk mangfold og friluftsliv." Med bakgrunn i tiltakets negative konsekvenser for friluftsliv, samt usikkerhet rundt konsekvenser for jakt og fiske, vil Hamarøy kommune gå i mot en utbygging av Svartvasselva kraftverk."

I et nytt kommunestyremøte holdt 20.11.2013 gjør kommunen helomvending. De stemmer for en utbygging med følgende begrunnelse:

"I følge retningslinjer gitt i kommuneplanens arealdel for Hamarøy 2009-2018, pkt. 7.5, skal utbygging av småkraftverk ikke tillates der det "foreligger overvekt av motstridende interesser, herunder bl.a. fiske, biologisk mangfold og friluft." Hamarøy kommune har vurdert negative og positive konsekvenser, og vil stille seg positiv til en utbygging som omsøkt."

- *Utforming av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur skal planlegges og gjennomføres med en høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning.*
- *Det oppfordres til at utbygger gjør tiltak som stimulerer til økt friluftsliv i området, og at området kan brukes i et folkehelseperspektiv."*

Fylkesmannen i Nordland har i brev av 9.4.2013 anført følgende:

"Innsigelse

Ut fra elvas betydning for naturtypen "Bekkekløft og bergvegg" og områdets verdi for friluftsliv, fremmer Fylkesmannen innsigelse til søknad om konsesjon for utbygging av Svartvasselva kraftverk. (...)

Fylkesmannens begrunnelse

Det nå omsøkte prosjektet har store likhetstrekk med det tidligere behandlet prosjekt i Samla plan (73701 Svartvasselv, St.meld. 63 (1984-85)). Det var den gang stor lokal motstand mot prosjektet, hvor blant annet Hamarøy kommune ikke ønsket utbygging. Prosjektet ble oppført i kategori II. Ettersom det nå omsøkte kraftverket installerte effekt ikke vil overstige ti MW, er prosjektet unntatt fra Samla plan. Utbyggingen vil like fullt være konfliktfylt hva gjelder biologisk mangfold og friluftsliv.

(...)

Store deler av Svartvasselva ble i forbindelse med bekkekløftprosjektet i 2009 avgrenset med en forekomst av naturtypen "Bekkekløft og bergvegg". På grunnlag av utforming, størrelse, skogstruktur og artsinventar vurderes lokaliteten som klart viktig. Fra prosjektet gjengis følgende:

"Området har spesielle naturkvaliteter i form av relativt gammel skog med lokalt stabil og høy luftfuktighet. Spesielt verdifullt er den ganske høye konsentrasjonen av tydelig gammel bjørk og selje med grov bark og arter tilknyttet disse kontinuitetselementene. Bekkekløften er rimelig godt arrondert og uten vesentlige inngrep i nyere tid."

Lavartene rustdoggnål, kystdoggnål og hvithodenål, som samtlige er kategorisert som nær truet på Norsk rødliste for arter 2010, er funnet innenfor avgrenset kjerneområde for bekkekløften. Dette er også tilfellet for den nær truede soppen furuplett. Videre er det påvist store mengder av lungenever, samt vanlig blåfylllav, skrukkelav og vanlig sotbeger. I følge Faun Naturforvaltning AS vil potensialet for funn av flere sjeldne fuktighetskrevede arter være betydelig redusert som følge av lav vannføring i deler av sommerhalvåret og at det ikke finnes noen markerte fossesprøytoner med konstant luftfuktighet.

(...)

Bekkekløfter er kun registrert ved to forekomster i Hamarøy kommune. I regionen (Nord-Salten og Ofoten) er også forekomsten av naturtypen begrenset. En gjennomgang av kunnskapsbasene avdekker kun elleve bekkekløfter, hvorav majoriteten er av lokal verdi. Utbyggingen av det her omsøkte tiltaket vil, foruten å gi negative virkninger på selve bekkekløften i Svartvasselva, ha store negative konsekvenser for utbredelsen og representativiteten av naturtypen både i kommunen og i regionen. Etter fylkesmannens vurdering vil det være av stor betydning at gjenværende bekkekløfter og omkringliggende gammelskog i området ivaretas, og da særskilt de av regional til nasjonal verdi.

Ut fra den begrensede utbredelsen av "Bekkekløft og bergvegg" i regionen, og at den samlede belastningen på naturtypen i vurderes som stor, jfr. Naturmangfoldloven § 10, inngir Fylkesmannen innsigelse til utbygging av Svartvasselva kraftverk. Vi vurderer den samlede belastningen til å være så stor at det er fare for at det på kommune og regionsnivå blir

vanskelig å opprettholde eller nå forvaltningsmålet slik det er fastsatt for naturtypen og økosystemet i naturmangfoldloven § 4.

Områdets betydning for friluftsliv vil være et tilleggsargument for innsigelsen. Området rundt Svartvatnet er i kommunens friluftskartlegging registrert som et viktig utfartsområde (B-verdi), hvor fiske har en sentral funksjon i utøvelsen av friluftsliv i kommunen og Nord-Salten. En utbygging som foreslått vil helt klart virke negativt for utøvelsen og opplevelsen av friluftslivet. Etter vår vurdering vil de negative konsekvensene være middels til store.”

Nordland fylkeskommune har i møte 22.5.2013 vedtatt følgende:

1. *”Med bakgrunn i Regional plan om små vannkraftverk i Nordland, fraråder fylkesrådet NVE å gi konsesjon til bygging av Svartvasselva kraftverk.*
2. *Dersom det likevel blir gitt tillatelse til omsøkt tiltak, ber fylkesrådet om at det påses at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12, og med Vannforskriftens § 12. NVE bes om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved detaljplanlegging:*
 - a. *Detaljplanleggingen må skje i nær dialog med reindriftsnæringen.*
 - b. *Det må slippes tilstrekkelig minstevannføring hele året.*
 - c. *Detaljplanleggingen må påse at rødlistearter ikke blir skadelidende av tiltaket.*
 - d. *Høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning skal vektlegges i utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur.*
 - e. *Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart”*

(...)

Med bakgrunn i regional plan om små vannkraftverk i Nordland, fraråder fylkesrådet NVE å gi konsesjon til bygging av Svartvasselva kraftverk. Hovedbegrunnelsen er de negative konsekvensene tiltaket vil få for bekkeløft med tilhørende rødlistearter. I tillegg vil tiltaket få negative konsekvenser for et område som er registrert med stor verdi for friluftsliv. Etter fylkesrådets vurdering, vil en utbygging totalt sett gi vesentlig større negative enn positive konsekvenser.

Fylkestinget har vedtatt Regional plan om små vannkraftverk i Nordland. Hovedmålsettingen for planen er: Det er et regionalpolitisk mål å bygge ut ny vannkraft der hvor konsekvensene for andre arealbruksverdier er akseptable. Nordland skal arbeide for økt produksjon av vannkraft tilsvarende 1,3 TWh i ny årlig produksjon innen 2025 (overordnet strategi nr. 1).

Fylkesråden ser at utbygging av Svartvasselva kraftverk vil bidra med ny fornybar energi tilsvarende 14,4 GWh, og at mesteparten av energien vil bli produsert i sommerhalvåret da det er minst behov for energi. Fylkesråden vurderer at tiltaket er middels positivt for samfunnet. Hamarøy kommune og Saltenregionen har stort overskudd av fornybar energi

Fylkesråden vurderer samlet sett at tiltakets negative konsekvenser for miljø og andre arealbruksverdier er middels til store (...).

Svartvasselv kraftverk tilhører småkraftplanens prioriteringsnivå: Prioriterte med strenge betingelser. For dette prioriteringsnivået kan utbygging tillates dersom avbøtende tiltak opprettholder viktige miljøverdier på dagens nivå, og at det er dokumentert at utbyggingen har stor samfunnsnytte. Svartvasselta kraftverk vurderes å ha middels samfunnsnytte, og avbøtende tiltak kan ikke opprettholde viktige miljøverdier på dagens nivå.

(...)

Fylkesråden ser for øvrig at konsesjonssøker har vurdert prosjektet opp mot Regional plan om små vannkraftverk i Nordland. Dette er positivt og fylkesråden forventer at også andre vannkraftutbyggere gjør det samme. Fylkesråden vil imidlertid påpeke at det i konsesjonssøknaden for Svartvasselta kraftverk er referert feil til småkraftplanen, og søknadens konklusjon om at Svartvasselta kraftverk ikke er i konflikt med småkraftplanenes retningslinjer, er også feil.

(...)

Når det gjelder samlet belastning for friluftsliv, ser fylkesråden at alle de tre prosjektene i Hamarøy ligger langs E6 og er i mer eller mindre viktige friluftsområder. Til sammen vil disse prosjektene ha stor negativ konsekvens for friluftsliv som er lett tilgjengelig fra vei, og da spesielt i forhold til opplevelsesverdien av området. Fylkesråden ser at det særlig er Hoffmannselva og Svartvasselta kraftverk som bidrar negativt til samla belastning, siden begge områdene er utfartsområder som er mye brukt både av lokalbefolkning og av tilreisende. For kulturminner er det særlig Tennvasselta og Hoffmannselva kraftverk som bidrar til stor samlet negativ konsekvens for kulturminner. Begge disse prosjektene vil få negativ konsekvens for krigsmiljø av stor verdi.”

Samediggi/Sametinget har i brev av 12.9.2013 intet å bemerke til søknaden.

Reindriftsforvaltningen Nordland har i brev av 15.5.2013 anført følgende:

”Saksprotokoll i Områdestyret for Nordland – 13.5.2013

(...)

Med hjemmel i Lov om vassdrag og grunnvann § 24 og Plan- og bygningsloven § 5-4 fremmer Områdestyret i Nordland innsigelse til Svartvasselta kraftverk. Begrunnelse er at tiltaket ikke er tilstrekkelig utredet når det gjelder konsekvenser og samlet belastning for reindriften, og at tiltaket vil bli lokalisert i kalvingsområde for rein. Tiltaket vil kunne medføre midlertidig stenging av flyttlei i anleggstiden.

(...)

Stájggo-Hábmer reinbeitedistrikt har svært mange kraftutbygginger innenfor sine områder. Det er som kjent i utgangspunktet et konfliktpotensial mellom reindrift og vannkraftutbygging, men det som er særlig bekymringsfullt når det gjelder Stájggo-Hábmer er at deres vår- og høstområder, pga sin terrengmessige beskaffenhet, er massivt utbygget av vannkraftanlegg allerede.

(...)

Influensområdet er sentralt i Stájggo-Hábmer reinbeitedistrikt, og ligger inne i distriktets kalvingsland. Dette er særlig konfliktfylt i anleggstiden og i perioder med vedlikehold av anlegget. I tillegg ligger tiltaket tett inntil en av reindriften flyttleier i området. Etter Reindriftenlovens § 22 har flyttleier et særlig vern mot stenging som følge av tekniske inngrep og/eller forstyrrelser. Både kalvingsområder og flyttleier er særverdiområder i reindriften, og terskelen for å forringe disse områdene må være høy. Dersom man gjennom forstyrrelser og anleggsvirksomhet vil komme til å stenge flyttleia må dette omsøkes til Landbruks- og matdepartementet.

(...)

Kalvingsland er definert som særverdiområde i reindriften fordi reinen i tiden på året er svært sårbar for forstyrrelser. Kalvetunge og kalvende simler, samt kalvsimler i parringstiden vil ved forstyrrelse kunne forlate kalven. I tillegg til at dette er en dyrevernmessig problemstilling, er det selvfølgelig en utfordring som vil forringe reindriften produksjon.

(...)

Reindriften viser til Regionplan for små vannkraftverk (vedtatt av Fylkestinget 20.02.12) som i kapittel 9.11 legger føringer for verdisetting av reindriften areal og vurderinger som skal gjøres som følger. Vårbeite 1, parringsland, luftingsområder, flytt- og trekkveier, oppsamlingsområder, beitehager, minimumsbeiter og reindriftenanlegg er tillagt stor verdi. Fra planens vurderinger siteres følgende: "Reindriften er avhengig av store arealer for å dekke behovet for ulike sesongbeiter og flyttleier mellom de ulike områdene. I tillegg er aktivitet i kalvingsland en utfordring som må adresseres i etablering av nye tiltak, ved for eksempel å redusere uønsket ferdsel og inngrep i kritiske områder. På bakgrunn av dette er kalvingsland og flyttleier særlig vektlagt i planen."

Statens vegvesen region Nord har i brev av 11.4.2013 anført følgende:

"På strekningen mellom Innhavet og Dragskrysset skal Statens vegvesen starte planlegging av utbedring av E6. Merkeforbakken har i dag sterk signing og dårlig horisontalkurvatur. Vegtraseen ved Svartvasselv bru kan dermed bli endret. Kraftverket må derfor ikke komme nærmere Svartvasselv bru enn det som er forutsatt i denne søknaden."

Vegvesenet er også skeptiske til å legge jordkabel langs E6, og anbefaler i stedet luftlinje langs veitraseen. Opprinnelig nettilknytning sørover er frafalt, så ytterligere kommentarer er ikke gjengitt her. Den nye linjetilknytningen nordover til Drag trafostasjon har derfor ikke Statens Vegvesen vurdert.

Direktoratet for Mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard har i brev av 11.4.2013 intet å bemerke til søknaden.

Forum for natur og friluftsliv Nordland har i brev av 26.4.2013, med tilleggskommentarer i brev av 5.7.2013 anført følgende:

"Det omsøkte tiltaket planlegges i et område og region med mange eksisterende vannkraftverk og hvor det er gitt konsesjon til flere andre småkraftverk. Svartvasselve vil ha negative konsekvenser for viktige naturtyper i et område og region som er sterkt belastet med vassdragsinngrep fra før. Ei viktig bekkekløft blir direkte berørt og indirekte berørt ved redusert vannføring. Redusert vannføring kan ha negative konsekvenser for kravstore arter, for eksempel rustdoggnål (NT). Det er få registrerte bekkekløfter i Hamarøy kommune og regionen for øvrig. FNF Nordland mener at det ikke må foretas tiltak som vil ha negative

konsekvenser for disse, og at naturmangfoldlovens § 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning) og § 4 (forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer) må anvendes. Det omsøkte tiltaket vil også kunne komme i uakseptabel konflikt med friluftsliv. FNF Nordland henstiller til at det ikke gis konsesjon til Svartvasselva kraftverk i Hamarøy.

(...)

Friluftsliv

I kommunens friluftslivkartlegging er området rundt Svartvatnet registrert som et viktig utfartsområde. Utløpet av Svartvasselva brukes til sportsfiske etter laks og sjøørret, bading og båtutfart og tradisjonelt friluftsliv. Brukergruppen består av lokalbefolkning bosatt i nærområdet, samt personer tilknyttet nærliggende hytter. FNF Nordland mener det omsøkte tiltaket vil kunne komme i en uakseptabel konflikt med friluftsliv.

Konklusjon

Det omsøkte tiltaket vil ha negative konsekvenser for viktige naturtyper, landskapsverdier og friluftsliv i et område og region som er sterkt belastet med vassdragsinngrep fra før. FNF Nordland henstiller at det ikke gis konsesjon til Svartvasselva kraftverk i Hamarøy kommune.

(...)

Det er nærliggende å tro at i anleggsfasen vil friluftslivet forringes gjennom økt aktivitet og støy fra anleggskjøretøy og en visuell skjemmende anleggsvei. En bom kan også ha en privatiserende effekt og dermed til hinder for allmenn ferdsel. Kraftstasjonen planlegges midt i en naturlig trekkvei for elg og i kraftstasjonsområdet er det en elgpost for elgjegere. Rørgatetrase og inngrep i forbindelse med inntak er også negativt for friluftsliv. Planlagt inntak er et naturlig stoppested for en rast og inngrep her vil følgelig ha negative konsekvenser for opplevelsesverdien.”

Salten Friluftsråd henviser i brev av 9.4.2013 til kartleggingen og verdivurdering av friluftsområder i Hamarøy kommune.

Hamarøy krigsmuseum har i brev av 23.4.2013 anført at Svartvasselva kraftverk ikke vil komme i sterk berøring av viktige krigsminner.

I kommunens oppsummering datert 8.7.2013 framkommer følgende høringsuttalelser i tillegg til de som har innkommet direkte til NVE:

Hamarøy jeger- og fiskerforening er positive til ringvirkningene for lokalsamfunnet, men bekymret for negative konsekvenser for friluftsliv.

Innhavet grunneierlag er positive til tiltaket i form av økte skatteinntekter for kommunen, økt inntektsgrunnlag for grunneiere. De ser ingen negative konsekvenser for fiske og friluftsliv.

Hamarøy historielag er negative til utbyggingen på generelt grunnlag. De mener kommunen er nok utbygd fra før.

Søker har i brev av 10.6.2013 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

Tinfos AS sine kommentarer til Hamarøy kommunes foreløpige høringsuttalelse:

"Hamarøy kommune har ikke fremmet høringsuttalelse, men ønsker å delta på befaring i området før høringsuttalelse gis. For øvrig vises det til generelle retningslinjer fra Hamarøy kommune sin side når det gjelder generell utforming av kraftverkene som gis tillatelse, der det bl.a. er ønskelig å unngå permanent veg i kraftverksinntak, at det tas landskapsmessige hensyn og at det stilles krav til avbøtende tiltak som minstevannsføring for å avbøte konsekvensene for biologisk mangfold.

På generelt grunnlag mener utbygger at de viktigste innsigelsene, som er knyttet til bekkkløft, bevaring av biologisk mangfold i brakkvannspoll og områdets verdi for friluftsliv, er håndterbare også dersom konsesjon gis. Kommentarene knyttet til brakkvannspollen mener vi er gitt basert på en misforståelse knyttet til driften av kraftverket. Ettersom dette blir et helt uregulert elvekraftverk, vil ikke denne brakkvannspollen berøres av utbyggingen.

Utbygger er skeptisk til klassifikasjonen av "bekkekløft", og mener det planlagte befaringen med NVE vil være opplysende i så henseende.

Tilstanden i området er, som for øvrig store deler av landsdelen, preget av gjengroing, og tyder på at området i alle fall de siste årene er lite brukt som rekreasjons- og turområde. Utbygger ser som grunneier muligheter for at en bedret tilkomst vil kunne være et vesentlig bidrag til økt friluftsliv rundt Svartvatnet og ved de øvrige vann og vassdrag i området."

Tinfos AS sine kommentarer til Fylkesmannen i Nordlands sin høringsuttalelse:

"Fylkesmannen i Nordland er særlig bekymret for naturtypen "Bekkekløft og Bergvegg" samt områdets verdi for friluftsliv. Utbygger er overrasket over den vekt som er lagt på bekkekløftlokaliteten. Denne bekkekløften er etter utbyggers mening ikke spesielt bekkekløftpreget, og viser her til diskusjonen i Klepsland – 2009 (miljørapporten side 16) der det fremkommer tvil om definisjonen bekkekløft er dekkende.

Blant de påviste rødlisteartene, tre skorpelav og en sopp, som alle er funnet på vassdragets sørvestside, er det i følge miljørapporten kun rustdoggnål som også vokser i fuktige skogtyper. Hvithodenål og kystdoggnål har ikke samme krav til fuktighet, og det er også verd å merke seg at den vedboende soppen furuplett er avhengig av et tørt miljø. Slik utbygger vurderer det vil ikke redusert vannføring bidra til at de nevnte arter forsvinner. Den største trussel er som nevnt i miljørapporten hogst av gammel skog. Som det fremkommer i søknaden vil utbyggingen kun i svært liten grad føre til reduksjon av skog. Anslaget er at rørgata vil berøre ca. 2,4 daa eller ca 1,3 % av de helt øverste deler av naturtypen.

Det er videre verd å merke seg at Gaarder & Melby (2008) som påpeker at kunnskapsnivået for Nord-Norge er mangelfullt. Selv om registreringer som følge av NVE sine krav til biologiske mangfoldsundersøkelser og DNs bekkekløftprosjekt er positive sett fra biologisk ståsted, er det store mørketall i nord, og sannsynligheten for funn av det de her omtalte arter og en rekke andre i nærliggende områder, og i Nord-Norge generelt, er betydelig.

Utbygger forholder seg til grunneier og egne observasjoner angående i hvilken utstrekning området brukes til rekreasjon. Området er lite preget av bruk, og det er rimelig å anta at de gode gyteforholdene i vatnet stadig skaper en for tett ørretbestand, og dermed stadig reduserer områdets verdi som fiskeplass. En oppgradering av traktorveien slik grunneier ser det kunne legge til rette for kultivering av Svartvatnet til glede for grunneier, også gjennom

økt salg av fiskekort, og til glede for allmennheten. Bedre tilkomstvei vil også gi grunneier bedre muligheter for aktivt skogbruk.

Når det gjelder Sagpollen og de naturtyper man finner i denne som brakkvannspoll, mener utbygger at de innsigelser som er fremkommet vedr. denne er ubegrunnede, gitt at utbygger ikke søker om regulering av Svartvatnet. Vannføringen nedstrøms kraftverket, og dermed oppstrøms Sagpollen, vil derfor bli helt uforandret etter utbygging av kraftverket. Det har heller aldri vært forutsatt "skvalpekjøring" eller andre driftsformer som påvirker vannføringen nedstrøms kraftverket i negativ retning."

Tinfos AS sine kommentarer til Reindriftsforvaltningen Nordland sin høringsuttalelse:

"Reindriftsforvaltningen i Nordland fremmer innsigelse til Svartvasselva kraftverk begrunnet i at tiltaket ikke er tilstrekkelig utredet når det gjelder konsekvenser og samlet belastning for reindriften, og at tiltaket er planlagt utført i kalvingsområdet for rein. Videre påpekes det at tiltaket vil kunne medføre midlertidig stenging av flyttlei i anleggstiden.

Til påstanden om utredning av tiltaket vil utbygger påpeke at man i vurderingene knyttet til biologisk mangfold og konsekvenser for natur og miljø, har benyttet anerkjent konsulent (Faun AS i Fyresdal) som også har kompetanse på, og har vurdert, konsekvenser for rein i området. Kartene som er vedlagt Reindriftsforvaltningens høringsuttalelse er også vurdert av Tinfos/Faun, men det erkjennes at man har kommet frem til forskjellige konklusjoner hva gjelder konsekvensene for reindriften.

Imidlertid vil utbygger påpeke at det vil bli lagt opp til et konstruktivt samarbeid med reindriftsforvaltningen, og at det er vanlig praksis hos utbygger at anleggsarbeider stanser dersom det pågår kalving i området."

Tinfos AS sine kommentarer til Statens vegvesen region nord sin høringsuttalelse:

"Statens vegvesen påpeker at kraftverket ikke må legges nærmere E6 enn omsøkt plassering, samt at det må søkes om avkjøringstillatelse etter vegloven. Til det siste vil søker påpeke at det allerede finnes bebyggelse og avkjøring der kraftverket planlegges lagt, men at vi for øvrig ikke ser problemer med kravet til plassering av kraftverket og kravet til å søke avkjørsel

Utbygger merker seg videre kommentarene knyttet til luftspenn versus kabel, og vil ta dette opp med nettselskap som en del av detaljplanleggingen."

Tinfos AS sine kommentarer til FNF Nordland sin første høringsuttalelse:

"Forum for Natur og Friluftsliv Nordland har innsendt en høringsuttalelse som er svært lik høringsuttalelsen fra Fylkesmannen i Nordland. Man er særlig bekymret for naturtypen "Bekkekløft og Bergvegg" samt områdets verdi for friluftsliv, og viser også til områdets generelle belastning med eksisterende og planlagte kraftverk. Utbygger er overrasket over den vekt som er lagt på bekkekløftlokaliteten, og mener at høringsuttalelsen om at denne blir direkte berørt er feil ettersom inngrep er planlagt utenfor selve kløften (eller rettere utenfor det området som er definert som kløft).

Som vår tilsvarende til Fylkesmannens høringsuttalelse er utbygger også her skeptisk til hvilken utstrekning området brukes til rekreasjon. Vi kan derfor ikke se at inngrepet representerer en "uakseptabel konflikt" med friluftsjinteressene, og vil samtidig påpeke at elven heller ikke i dag er synlig fra de turstier som finnes i området.

Våre kommentarer vedr. Sagpollen og de naturtyper man finner i denne som brakkvannspoll, er de samme som i vårt tilsvarende svar til fylkesmannen: Vi anser disse bekymringene som ubegrunnede, gitt at utbygger ikke søker regulering av Svartvatnet. Vannføringen nedstrøms kraftverket, og dermed oppstrøms Sagpollen, vil derfor bli helt uforandret etter bygging av kraftverket. Det har heller aldri vært forutsatt "skvalpekjøring" eller andre driftsformer som påvirker vannføringen nedstrøms kraftverket i negativ retning."

Resten av høringsuttalelsene er ikke kommentert av søker.

Tilleggsopplysninger

Etter befaring har søker i brev av 21.10.2013 framlagt nye planer for nettilknytning:

"Nettilknytning av kraftverket er planlagt gjennom en ca. 200 meter lang jordkabel av type TSLF 24 kV 3x1x240 mm² Al eller tilsvarende, fra kraftstasjonen langs eksisterende skogsbilvei og videre ved ny luftlinje fram til Drag transformatorstasjon. Tinfos AS skal søke anleggskonsesjon for bygging av jordkabel.

Nord-Salten Kraft AS er områdekonsesjoner. Per dato er det ikke kapasitet i overliggende nett til å ta imot kraft fra planlagte prosjekter, men Statnett og Nord-Salten Kraft AS har fått anleggskonsesjoner vedrørende ny nettilknytning i Kobbelv noe som vil løse kapasitetsproblemer.

Tiltakshaver er i dialog med nettselskapet angående nettilknytning.

Utbygger har fått bekreftet at en nett-tilknytningsavtale vil kunne avtales når investeringsbeslutninger for ny tilknytning til Sentralnettet tas i desember 2013 (...)."

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 51,9 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 2,387 m³/s. Effektiv innsjøprosent er på 2,3 % og nedbørfeltet har en breandel på 0 % og snaufjellandel på 59 %. Avrenningen varierer fra år til år med dominerende vårflo. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 286 og 156 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 208 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 4,78 m³/s og minste driftsvannføring 0,72 m³/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 290 l/s i perioden 01.05. til 30.09. og 160 l/s resten av året. Ifølge søknaden vil dette medføre at 70 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikk normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Med en maksimal slukeevne tilsvarende 200 % av middelvannføringen og foreslått minstevannføring på 290 l/s i sommersesongen og 160 l/s i vintersesongen, vil dette gi en restvannføring på ca. 30 % rett nedstrøms inntaket som et gjennomsnitt over året. Det meste av dette vil komme i flomperioder. De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammen 48 dager i et middels vått år. I 103 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Tilsiget fra restfeltet vil i gjennomsnitt bidra med 90 l/s ved kraftstasjonen.

NVE mener at omsøkt slukeevne ivaretar noe av vassdragets naturlige vannføringsdynamikk ved at det er overløp et visst antall dager i året, samt at summen av minste driftsvannføring og minstevannføringen gir såpass mange dager med slipp forbi dammen.

Reindrifft

Områdestyret for Nordland reinbeiteområde har fremmet innsigelse med hjemmel i lov om vassdrag og grunnvann § 24 og Plan- og bygningsloven § 5-4 for Svartvasselva kraftverk, samt i sakene Hoffmannselva og Tennvasselva kraftverk, alle i Hamarøy kommune. I innsigelsen viser områdestyret til at: *"tiltaket ikke er tilstrekkelig utredet når det gjelder konsekvenser og samlet belastning for reindriften, og at tiltaket vil bli lokalisert i kalvingsområdet for rein. Tiltaket vil kunne medføre midlertidig stenging av flyttlei i anleggstiden."* I Nordlands fylkesplan for småkraftverk er kalvingsland og flyttlei også vurdert å ha stor verdi.

NVE har hatt gjort en samlet vurdering av de tre søknadene om bygging av småkraftverk i Hamarøy kommune. Disse søknadene er vurdert opp mot allerede utbygde og konsesjonsgitte kraftverk innenfor Stájggo-Hábmer reinbeitedistrikt. En slik samlet vurdering er i tråd med OEDs egne retningslinjer for behandling av småkraftverk. NVE bygger sine vurderinger på de tre søknadene i Hamarøy, skriftlige og muntlige høringsuttalelser fra både Reindrifftsforvaltningen og reinbeitedistriktet, samt tilgjengelig informasjon fra kartverktøyet på Reindrifftsforvaltningens nettsider. I tillegg har NVE vært på befarings i området i juni 2013 sammen med representanter for blant annet Reindrifftsforvaltningen og Stájggo-Hábmer reinbeitedistrikt.

Alle de tre omsøkte kraftverkene ligger innenfor Stájggo-Hábmer reinbeitedistriktets vår- og høstbeiteområder. NVE har ikke bedt om en egen reindriftsrapport på grunn av det lave antall saker som var til behandling samtidig. Etter høringsrunden vurderte vi søknadene tilstrekkelig opplyst med bakgrunn i den fyldige og gode redegjørelsen fra Reindriftsforvaltningen. På befaringen ble konsekvensene ytterligere utdypet av både Reindriften og reinbeitedistriktet. Informasjon framkommet i høringsuttalelsene og på befaringen er lagt til grunn for vedtaket i konsesjonssøknadene i Hamarøy kommune. NVE mener det har framkommet tilstrekkelig informasjon til å fatte vedtak i disse utbyggingssakene.

NVE ser at utbyggingspresset er stort på vår- og høstbeiteområdene for Stájggo-Hábmer reinbeitedistrikt. Vi vil derfor vurdere nøye hvor stor virkning hver enkelt utbygging vil få opp mot det som allerede er utbygd eller gitt konsesjon. NVE deler Reindriftsforvaltningens syn på ulemper for reindriften i anleggsfasen ved bygging av småkraftverk. Det er derfor avgjørende for konsesjonsspørsmålet å kunne redusere ulempene tilstrekkelig gjennom vilkår i konsesjonene, om bygging tillates.

I OEDs retningslinjer for små vannkraftverk blir tap, oppstykking og redusert bruk av beiteland på grunn av arealinngrep og annen menneskelig aktivitet trukket fram som en av de største utfordringene for reindriftnæringen i dag. Den samlede effekten av en rekke mindre inngrep og forstyrrende aktiviteter innenfor reinbeiteområder kan være større enn effekten av de enkelte inngrep (OED, 2007). Kraftstasjon og inntaksdam er permanente inngrep som ofte beslaglegger et lite areal når kraftverket er ferdig bygget. Plassering av installasjonene i forhold til flyttleier og særverdiområder og områdets urørthet har derimot større betydning. Økt ferdsel ved veibygging og anleggsperioden gir også større virkninger enn de fysiske byggverkene i forbindelse med kraftverksutbygging. Dette er forhold vi legger til grunn i vår vurdering av hvor stor påvirkning hver enkelt utbyggingssak vil belaste reindriftsinteressene.

Om vinteren beiter reinen til Stájggo-Hábmer reinbeitedistrikt langs vestkysten ytterst i Hamarøy kommune. Kalvingsområdet starter i de nærmeste dalgangene for vårbeite vest på Hamarøy. Svartvasselva ligger i en av disse dalgangene som brukes som kalvingsområde. Trekkleien går på den andre siden av fjellknausen nordøst for Svartvasselva, men møter prosjektets inntaksdam ved Svartvatnet. Trekkleien er nokså bred i dette område. Inntaksdammen er lagt i utløpet ved Svartvatnets østside, umiddelbart utenfor trekkleien. Den andre trekkleien til reinbeitedistriktet går et godt stykke sørover, vest for E6. Hele området i mellom disse to trekkleiene regnes som vårbeite, og er en del av kalvingslandet. Fra E6 og opp til Svartvatnet går det en gammel traktorvei/kjerrevei. Denne er i dag brukt av turgåere opp til vatnet. Området er ansett som et viktig friluftsområde. Ved Svartvannet ligger det to hytter. De er lokalisert på hver sin side av vatnet. NVE har inntrykk av at dagens bruk av området ikke er i noen spesiell konflikt mellom reindriften og friluftsliv. NVE legger derfor til grunn at dette ikke er helt upåvirkede område, og at reinen tåler forstyrrelsene slik de forekommer i dag. Reinen må forlate vinterområdene i vest senest 15.april. I snørike år, eller år med sen snøsmelting vil områdene rundt Svartvasselva brukes av reinen i lengre tid. Kalvingen vil i følge både Reindriftsforvaltningen og Stájggo-Hábmer reinbeitedistrikt foregå hvert år i områdene rundt Svartvasselva.

NVE ser at det hovedsakelig både er bygget og gitt konsesjoner i vår- og høstbeiteområder i Stájggo-Hábmer sitt reinbeitedistrikt. Konsesjonene er spredt over hele distriktet. På kartene ser det ut til at det ennå er vår- og høstbeiteområder som er lite berørte, som ved Hellmofjorden og ned til Rekvatnet i Hamarøy og sørlige deler av Steigen og nordvestlige deler av Sørfold. Om de gjenværende områdene er mye brukt eller ikke framkommer verken i høringsuttalelsene eller av kartene. NVE ser at totalbelastningen for reinbeitedistriktet blir stor om alle gitte konsesjoner realiseres samtidig. Det er

derfor viktig at søker er kjent med utfordringene reindriftnæringen står ovenfor og tar ansvar for å gjøre de nødvendige tilpasninger i prosjektet for å minske konfliktnivået. For at oppfølgingsbelastningen for reinbeitedistriktet ikke skal bli for stor er det NVEs ansvar å sette klare rammer om konsesjon gis til noen av de nye sakene i distriktet. Mulighet for tilstrekkelig avbøtende tiltak, for å ivareta reindriftsinteressene til Ståjggo-Håbmer reinbeitedistrikt, har vært avgjørende for konsesjonsspørsmålet i sakene i Hamarøy.

Tinfos har søkt om å grave ned hele rørgaten fra inntaket ned til kraftstasjonen. Om rørgate graves ned på hele strekningen vil dette ikke medføre tap av beiteområder i kalvingslandet om området tilbakeføres til slik det var før utbygging. For Svartvasselva vil et areal på 100 m² for inntaksdam og 290 m² for kraftstasjonen gå med til permanent bruk. Inntaksdammen ligger like ved trekklei. NVE ser det som et tilstrekkelig avbøtende tiltak at rørgate og inntaksdam ikke kan ha anleggsvirksomhet i kalvingsperioden. Reinen kan bli forstyrret i trekket, og kalvtung rein skyr områder med anleggsvirksomhet. For å ivareta behovet for tilstrekkelig tilgang på vårområder til kalving og beiting vil det bli satt krav i vilkårene til en eventuell konsesjon at anleggsarbeidet ikke kan foregå i perioden 1. april til 31. mai for rørgate og inntaksdam. NVE anser byggeforbudsperioden, samt krav om tilbakeføring av rørgate til slik området var før utbygging, som tilstrekkelig avbøtende for reinbeitedistriktet. Nødvendig vedlikehold i en driftsperiode skal i sårbare perioder for reinen avtales i samråd med reinbeitedistriktet. Kraftstasjonen og vei inn til kraftstasjonen er lokalisert i nærheten av E6. Kraftstasjonsområdet vil kunne unntas anleggsforbudet om det kan sannsynliggjøres at det ikke forstyrrer kalvende rein i nærområdet.

Under NVEs befaring juni 2013 framkom det at elva har en viktig gjerdefunksjon for reinen. Dette er spesielt viktig for reinbeitedistriktet under vår- og høsttrekket. Tilstrekkelig minstevannføring og riktig tidspunkt for slipp av den høyeste minstevannføringen vil etter NVEs syn kunne avbøte ulempene for reindriftnæringen.

Permanent vei i røtraseen, som omsøkt, gir økt ferdsel i området. Økt utøvelse av friluftsliv i kalvingslandet er uheldig for reinbeitedistriktet i tidsrommet når reinen kalver. Søkers og kommunens ønske om utbedring av traktorvei/kjerrevei opp til Svartvatnet ut fra et friluftsliv- og helseperspektiv tar ikke hensyn til denne interessekonflikten. Etter NVEs vurdering er en tilbakeføring av traktorvei/kjerrevei, til den stand den er i dag, sammen med oppsetting av bom i nedre del av veien, den beste løsningen for å ivareta reindriftsinteressene i et slikt potensielt sårbart område. Tilbakeføring av traktorvei/kjerrevei, med bom på veien, vil gi begge parter den samme bruksmuligheten som utøves i dag. Dette tar derfor til en viss grad hensyn til Fylkesmannens og FNFs ønske om at friluftsliv, slik det utøves i dag, ikke skal endres. Hensynet til kalving av rein vil veie tyngre enn behovet for økt bruk av området til friluftsliv (se egen begrunnelse i avsnittet om friluftsliv). Krav om tilbakeføring av traktorvei/kjerrevei, til den stand den er i dag, vil være et av flere avbøtende tiltak for å ivareta reindriften om konsesjon gis.

Tennvasselva og Hoffmannselva ligger lenger inn i vår- og høstbeiteområdene enn Svartvasselva. Hoffmannselva kraftverk vil medføre stenging av en trekklei, og er derfor etter vårt syn i større konflikt med reindriftsinteressene enn Svartvasselva. NVE kan ikke se at en utbygging av Hoffmannselva kraftverk kan avbøtes tilstrekkelig. Tennvasselva har innsigelse fra Områdestyret med grunn i samlet belastning for Ståjggo-Håbmer reinbeitedistrikt. Tennvasselva kraftverk er også i konflikt med andre verdier i området som er avgjørende for konsesjonsspørsmålet. Dette er tatt med i helhetsvurderingen av den samlede belastningen for reinbeitedistriktet.

NVE mener ulempene reinbeitedistriktet påføres langt på vei reduseres gjennom de føringer som kan settes i vilkårene om en konsesjon gis til Svartvasselva. I tillegg vurderes alle de tre søknadene i Hamarøy samlet og i samtidige vedtak. Siden det ikke vil bli gitt konsesjon til Hoffmannselva og

Tennvasselva vil presset på vår- og høstbeiteområdene ikke øke vesentlig. Den samlede vurderingen av alle prosjektene i Ståjggo-Hábmer reibeitedistrikt ligger til grunn for vedtaket.

Naturmangfold

Naturtyper

Utdrag hentet fra Bekkekløftprosjektet 2009, Nordland:

”Sentrale deler av undersøkelsesområdet er avgrenset som kjerneområde/naturtypelokalitet (bekkekløft). (...) I sør flater dalprofilen ut og naturverdiene avtar. Oppe i dalsiden langs østsiden av vassdraget går en utsprengt kjerrevei som i dette tilfellet utgjør en anvendelig yttergrense fordi den til en viss grad følger et skille i terrengvinkel, skogutforming og lokalklima. Mot vest er grensen trukket i ca tilsvarende høyde som på østsiden ettersom naturverdien ovenfor dette høydenivået er marginale. Europaveien setter grensen i nord. Området anses rimelig godt arrondert i forhold til eksisterende naturverdier og topografi.

Innenfor avgrensningen opptrer både tørr bærlyngskog dominert av furu, blåbærskog, småbregneskog og storbregneskog. Også storsteinet ur av heigråmose-utforming er utbredt. Ned mot dalbunnen er det bjørkedominert løvskog med varierende innslag av selje, rogn, gråor og hegg. (...) På vestsiden av står en usedvanlig gammel bjørkedominert skog med høy tetthet av tydelig gamle løvtrær, fremfor alt bjørk, men også selje og rogn. Vekstforholdene der er dels marginale og bjørkeskogen står ganske ofte på grovsteinet ur og er kortvokst og glissen. Trærne er likevel ofte grovstammede.

Området har spesielle naturkvaliteter i form av relativt gammel skog med lokalt stabil og høy luftfuktighet. Spesielt verdifullt er den ganske høye konsentrasjonen av betydelig gammel bjørk og selje med grov bark og arter tilknyttet disse kontinuitetselementene. Bekkekløften er rimelig godt arrondert og uten vesentlige inngrep i nyere tid(...) områdets heller beskjedne størrelse er den enkeltfaktoren som begrenser samlet verdi mest, men viktige medvirkende faktorer er lav dødvedkontinuitet og få interessante arter innen gruppene sopp, moser og karplanter.”

Fylkesmannen i Nordland har fremmet innsigelse til utbyggingsplanene blant annet med bakgrunn i naturtypen ”Bekkekløft og bergvegg”. De mener utbyggingen er i konflikt med biologisk mangfold. Svartvasselva har en bekkekløft av verdi 3 (regionalt viktig). Fylkesmannen viser til at det kun er to bekkekløfter i Hamarøy kommune, og et begrenset antall i regionen Nord-Salten og Ofoten generelt. I denne regionen finnes det en bekkekløft av verdi 4 (regionalt til nasjonalt viktig) og fire bekkekløfter av verdi 3 (regionalt viktig). NVE har sett nærmere på bekkekløftene i Nord-Salten og Ofoten. Av disse er det kun Svartvasselva som er omsøkt. Ingen av områdene har tidligere fått konsesjon eller er utbygd. Om en av disse fem bekkekløftene blir utbygd, med marginale inngrep i lokaliteten, legger NVE til grunn at inndekkingen regionalt fremdeles er god.

Fylkesmannen er opptatt av å ivareta gammelskogen i begge bekkekløftområdene i Hamarøy kommune. For skogsområdene tilknyttet bekkekløftlokaliteten i Svartvasselva vil det i følge søker kun være behov for å ta litt av øvre del på østsiden av elven, for legging av rørgate fra inntaket og bort til eksisterende traktorvei. I bekkekløftprosjektet beskrives den utsprengte kjerreveien som en naturlig avgrensning for yttergrensen av bekkekløftlokaliteten. Terrengvinkel, skogutforming og lokalklima endres her. Utbygger angir i søknaden at vannveien legges ved traktorvei på nær hele strekningen. NVE legger til grunn at det er nødvendig med sterke føringer i detaljplanen, for å ivareta hensynet til bekkekløftlokaliteten, noe som vil redusere konfliktnivået med det biologiske mangfoldet om konsesjon gis.

Dette samsvarer med Regional plan for småkraftverk, der Svartvasselva kraftverk faller inn under betegnelsen "Prioriterte med strenge betingelser." Planen henviser til at det er viktig med avbøtende tiltak.

I beskrivelsen av Dønsåga (den andre bekkekløften i Hamarøy kommune, vest for Tennvasselva, med verdi 4) vises det til at området vil bidra med oppdekking av rike skogtyper og internasjonalt ansvar i form av betydelige arealer av høgstaudeskog og bekkekløft. Dette urørte området sammen med avbøtende tiltak i Svartvasselva anser NVE som tilstrekkelig for å opprettholde en god inndekking av bekkekløfter i området, både på kommunalt og regionalt nivå.

Arter

Utdrag hentet fra Bekkekløftprosjektet 2009, Nordland:

"Lavfloraen viste seg ganske variert, med størst diversitet tilknyttet den gamle bjørkedominerte skogen langs vestsiden av vassdraget. Ved basis av gamle bjørker ble det gjort funn av rustdoggnål, kystdoggnål og hvithodenål."

Furuplett, rustdoggnål og kystdoggnål er rødlistede arter som er mer sensitive for alle typer hogst enn reduksjon i vannføringen i elva. Kun hvithodenål er oppført med fuktighet som en viktig påvirkningsfaktor. Endrede lokale fuktighetsforhold sammen med reduksjon i substrattilgjengelighet og hogst virker negativt på arten i følge faktaark i artsdatabanken. Det vil derfor være viktig å ha tilstrekkelig vannføring i elva slik at den lokale fuktigheten ikke blir vesentlig endret ved en eventuell utbygging.

Potensialet for funn av flere sjeldne fuktighetskrevende arter er vurdert som lav av Faun Naturforvaltning AS. Begrunnelsen ligger i lav vannføring i deler av sommerhalvåret, og at bekkekløften mangler fossesprøytsoner. De aktuelle lokalitetene på Svartvasselvas vestsida er i nærheten av elva. Dette tyder på at fordampning fra elva og skygge fra trær og annen vegetasjon er viktige faktorer som opprettholder et fuktig miljø i disse sårbare lavlokalitetene ved Svartvasselva. Den gamle skoglokaliteten, med rødlistede arter, vil ikke bli fysisk berørt ved en eventuell utbygging, da hele tiltaksområdet er lokalisert på østsida av elva. Vekstsubstrat, skyggeforhold og tilgjengelighet på leveområder vil derfor forbli uendret ved en eventuell utbygging.

Utenom rødlistet sopp og lav er det funnet storlom (NT) ved Svartvatnet. Fuglearten er sårbar for vannstandsendringer. Da dette ikke er omsøkt i prosjektet, vil fuglearten heller ikke være negativt påvirket av tiltaket.

NVEs konsesjonsbehandling av små vannkraftverk skal følge OEDs "Retningslinjer for små vannkraftverk". Det vises der til at "tiltak som kommer i konflikt med biologisk mangfold av stor eller middels verdi for øvrig må påregne pålegg om avbøtende tiltak som reduserer konflikten, eks. i form av minstevannføring og/eller andre miljøtilpasninger av prosjektene". De biologiske verdiene i Svartvasselva regnes for å være av middels verdi. Det vil derfor være aktuelt med avbøtende tiltak som reduserer konfliktnivået om konsesjon gis. NVE mener at hensynet til de sårbare artene ivaretas godt nok med slipp av minstevannføring, og legging av rørgate i god avstand fra kantvegetasjonen i elva. Etter NVEs vurdering er det ikke grunnlag for å avslå en utbygging på bakgrunn av de biologiske verdiene i området.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs

vurdering av søknaden om Svartvasselve kraftverk legger vi til grunn bestemmelsene i naturmangfoldlovens §§ 4 og 5 samt §§ 8-12.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 16.1.2014. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldlovens § 8.

I influensområdet til Svartvasselve kraftverk finnes det en bekkekløft med B-verdi (bekkekløftprosjektet rangerte den til verdi 3), rustdoggnål (NT), kystdoggnål (NT), hvithodenål (NT), furuplett (NT) og storlom (NT). En eventuell utbygging av Svartvasselve vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper, arter eller økosystemet gitt i naturmangfoldloven §§ 4 og 5 gitt eventuelle avbøtende tiltak.

NVE har også sett dette i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. I nærområdet rundt Svartvasselve er Storvatnet, Forsanvatn, Salhuselva, Mølnelva, Femtevasselve, Slunkajavvre, Rekvatn og Sagfossen kraftverk konsesjonsgitt, under bygging eller satt i drift. Søknader om bygging av Hoffmannselva og Tennvasselve kraftverk er til behandling i NVE samtidig med søknaden om bygging av Svartvasselve kraftverk. Disse tre sakene ble befart samtidig i juni 2013. På grunn av de begrensede negative virkningene på naturmiljøet mener NVE at den samlede belastningen på naturmiljøet ikke øker vesentlig med en eventuell konsesjon til Svartvasselve kraftverk. Prinsippet om samlet belastning i naturmangfoldloven § 10 er vurdert, og er ikke avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldlovens § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Friluftsliv

I utbyggings søknaden og i høringsuttalelsen fra Hamarøy kommune legges det fram argumenter for at tiltaket vil fremme friluftslivet i området. Søker ønsker å tilrettelegge vei for funksjonshemmede opp til Svartvatnet. Kommunen har vedtatt følgende i sin innstilling til prosjektet:

”Det oppfordres til at utbygger gjør tiltak som stimulerer til økt friluftsliv i området, og at området kan brukes i et folkehelseperspektiv.”

Svartvasselve er markert som et viktig friluftsområde både i friluftrådets kartoversikt og i kommunens friluftskartlegging. I tillegg er området satt til stor verdi for friluftsjakter i Nordlands fylkesplan for småkraftverk. Bruken av området gjennom året er ikke spesifisert. Alle de tre utbyggingsprosjektene som nå er omsøkt ligger alle tett ved E6 og er dermed lett tilgjengelig for folk som vil på tur. Forum for natur og friluftsliv (FNF) viser til at Svartvatnet er registrert som et viktig utfartsområde, og at utløpet av Svartvasselve (nedstrøms E6) brukes til fritidsfiske, bading og båtutfart. De uttrykker også bekymring for ulemper i anleggsfasen, og stenging av vei med bom som hinder for allmenn ferdsel og at inngrepene vil forringe opplevelsesverdien. Både Fylkesmannen og FNF har gått sterkt imot prosjektet. Fylkesmannen har i tillegg fremmet innsigelse med begrunnelse i

friluftsliv. De ønsker å beholde området urørt, og mener Svartvatnet er ment for en annen brukergruppe enn de som trenger spesiell tilrettelegging.

NVE merker seg at høringspartene er delt i synet på hva som er til det beste for friluftslivet i prosjektområdet. Her fremmes argumenter både for og imot utbygging avhengig av hvilken brukergruppe man ønsker å tilrettelegge for. I vår vurdering av fordeler og ulemper ved prosjektet vil viktige områder for reindriftsnæringen veie tyngre enn å skulle legge til rette for at nye brukergrupper får tilgang til sårbare områder for utøvelse av friluftsliv. NVE legger til grunn at kommunen disponerer andre arealer som er i mindre konflikt med reindriftsnæringen, og dermed om ønskelig kan tilrettelegge for friluftstinteresser i et folkehelseperspektiv der.

NVE har høstet en del erfaringer fra ulike veiprojekter i forbindelse med kraftverksutbygginger i reinbeiteområder. Konfliktnivået kan tilta fordi ferdsele i området øker ved opprettelse av slike veier. Reduksjon av beite- og kalvingslandområder for å fremme friluftstinteresser gjennom veibygging anser NVE derfor som svært uheldig og lite ønskelig. For Svartvasselva kraftverk er en permanent vei opp til inntaket unødvendig. NVE legger til grunn i sin vurdering at vei tilbakeføres i den stand den er i dag, sammen med oppsetting av bom, som et nødvendig avbøtende tiltak for reindriften om konsesjon gis.

Bekymringer for utøvelse av friluftsliv nedstrøms E6 ved utløpet av Svartvasselva er ubegrunnet. Hele tiltaksområdet for Svartvasselva kraftverk er plassert i god avstand på oversiden av E6. Ved en eventuell utbygging vil alt vannet bli ført tilbake i Svartvasselva. Vannforholdene vil være uendret i elva nedstrøms E6. Eventuelle stans i kraftverket kan redusere vannstanden noe nedstrøms til vannet fra dammen når ned til kraftstasjonsområdet, men et utfall vil likevel ikke påvirke fiske, bading og båtliv for øvrig nevneverdig.

NVE har vurdert de tre prosjektenes nærhet til E6 og tilgjengeligheten for friluftslivet samlet. Å bygge ut alle de omsøkte kraftverkene vil kunne ha uheldig virkning for utøvelsen av friluftsliv i området. Om derimot kun et av de tre kraftverkene blir bygd ut, anser NVE det som mindre konfliktfylt og dermed akseptabelt ut fra hensynet til dette temaet.

Forholdet til konfliktområder i det tidligere Samla Plan prosjektet

Svartvasselva kraftverk har vært utredet som Samla Plan prosjekt 72701 Svartvasselv. Dagens søknad fraviker noe fra det opprinnelige prosjektet. Det nye er at Svartvatnet ikke skal reguleres, tunnelalternativet er erstattet med en nedgravd rørgate og nettilknytningen er lagt til Drag transformatorstasjon.

Kommunen har i sin arealplan lagt føringer for utbyggingsområdet, og uttalt følgende:

"I følge retningslinjene gitt i kommuneplanens arealdel for Hamarøy 2009-2018, pkt 7.5, skal utbygging av småkraftverk ikke tillates der det foreligger overvekt av motstridende interesser, herunder bl.a. fiske, biologisk mangfold og friluftsliv."

Det opprinnelige Samla Plan prosjektet var konfliktfylt og ble av Stortinget plassert i gruppe 7, kategori II, på midten av 80-tallet. Konflikten skyltes stor lokal motstand, høy utbyggingskostnad og negative virkninger for fisk. Ny oppdatert vurdering av konfliktområdene i det opprinnelige Samla Plan prosjektet har vært avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Den lokale motstanden

Hamarøy kommune har i sitt endelige vedtak av 20.11.2013 stilt seg positive til en utbygging av Svartvasselva slik søknaden foreligger i dag. Motstanden mot kraftverksutbyggingen synes å være lav,

da kun tre uttalelser er innkommet kommunen: En positiv fra Innhavet grunneierlag, en nøytral fra Hamarøy jeger- og fiskeforening og en negativ fra Hamarøy historielag. Ingen privatpersoner har uttalt seg på selvstendig grunnlag i saken.

Opprinnelig var den lokale motstanden forankret i kommunens negative syn på prosjektet. Kommunen begrunnet sin motstand i at en regulering av Svartvatnet ville forringe fisket i vatnet. Siden Tinfos sitt utbyggingsprosjekt ikke har med en regulering av Svartvatnet har motstanden blitt vesentlig mindre.

NVE har mottatt flere kritiske høringsuttalelser fra sentrale og regionale myndigheter i tillegg til regionale organisasjoner. Deres motstand mot prosjektet er ikke avgjørende for kategori plasseringen i Samlet Plan i denne saken. For vurdering av kategori plassering i Samlet Plan skal NVE kun vurdere kommunens motstand mot prosjektet. Kommunens vedtak er derfor alene avgjørende for prosjektet status i forhold til Samlet Plan.

Utbyggingskostnader

I det tidligere Samlet Plan-prosjektet var utbyggingsprisen på 36,0 mill. kr, med en utbyggingskostnad på 1,78 kr/kWh (priser fra 1.1.1982). Prosjektet fikk kostnadsklassen II B. For dagens omsøkte prosjekt er utbyggingsprisen på 43,6 mill. kr, med en utbyggingskostnad på 3,03 kr/kWh (priser fra 1.1.2005).

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Kostnadsberegningene for Svartvasselva kraftverk ligger i dag innenfor hva som regnes for et akseptabelt kostnadsnivå.

Virkninger for fisk

I det opprinnelige Samla Plan prosjektet står følgende å lese om fisk side 2-5 (punkt 2.4)

"I Svartvatn finnes en ren ørretbestand med god kvalitet og bra vekst. Innløpselvene i sør-østenden ser ut til å være de viktigste gyteområdene.

I Svartvasselva er det bekkørret enkelte steder, men stort sett er elva stri og har et grovt bunnsstrat slik at denne fisken har få gode biotoper og begrensede gytemuligheter.

I elvas nedre deler er det en viss oppgang av sjørret. P.g.a. elvas topografi kan det se ut til at fisken ikke kommer opp ved liten vannføring. Gytemulighetene for den anadrome fisken er svært begrensede."

Fangststatistikken i lakseregisteret bekrefter at det ikke er mye fisk i nedre del av elva. To registreringer på laks er oppført i lakseregisteret. Det vises til fangst av seks laks i 2006 og tre i 2007. For sjørret har man fanget sju eksemplarer i 2002, fire i henholdsvis 2003 og 2004 og kun en i 2005. Trenden er nedadgående for begge arter. Den lokale Jeger- og Fiskeforeningen, samt Fylkesmannen har få merknader til prosjektet når det gjelder fisk. Dette tyder på at konfliktnivået med fisk er lavt. Ulempene for fisk er redusert til et akseptabelt nivå ved at Svartvatnet ikke lenger skal reguleres. For å ivareta fiskeinteressene nedstrøms kraftverket, vil det kunne være tilstrekkelig å gjøre biotopjusterende tiltak. Dette vurderes nærmere i detaljplanfasen.

Samlet Plan oppsummert

NVE ser det slik at de momentene som lå til grunn for plassering i kategori II gruppe 7 er borte. Dette er et mindre prosjekt som er unntatt Samlet Plan-behandling. Så lenge konflikttemaene fra opprinnelig Samlet Plan-plassering ikke lenger er gjeldende kan NVE gi konsesjon uten at dette er i konflikt med behandling av Samlet Plan-prosjekter.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Svartvasselva kraftverk vil gi 14,4 GWh i et gjennomsnittså. Denne produksjonsmengden regnes som normalt for et småkraftverk. Småkraftverk utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneiere og generere skatteinntekter. Videre vil Svartvasselva kraftverk styrke næringsgrunnlaget i området og vil dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning.

Samlet belastning

Samlet belastning utgjør her de samlede konsekvensene av flere vannkraftanlegg innenfor et geografisk avgrenset område. Selv om det enkelte utbyggingsprosjekt kan ha relativt begrensede negative virkninger for miljø og andre brukerinteresser, kan de samlede effektene av mange slike prosjekter få store konsekvenser.

Gjennom konsesjonsbehandlingen har NVE anledning til å legge vekt på den samlede belastningen av vannkraftutbyggingen i et geografisk avgrenset område. Dette kommer klart fram i forarbeidene til vannressursloven i Ot.prp. nr 39 (1998-1999), side 105 og OEDs retningslinjer for små vannkraftverk, samt i naturmangfoldloven § 10.

De eksisterende utbyggingene sammen med antallet konsesjoner gitt i området tilsier at samlet belastning må tas hensyn til i konsesjonsspørsmålet. Dette er spesielt viktig for vurderingen av belastning for reindriften. Alle de omsøkte prosjektene ligger innenfor samme reinbeitedistrikt med nærhet til E6. En utbygging av alle de tre kraftverkene vil kunne gi stor samlet belastning for reindriften, selv om særverdiområdene ligger nært veien. NVE vil derfor i sine vedtak ta hensyn til hvordan en utbygging av alle de tre omsøkte prosjektene påvirker tema reindrift i forhold til den belastningen som finnes i området allerede.

NVE legger til grunn at en utbygging av alle de omsøkte prosjektene vil være en stor belastning for Ståjggo-Håbmer reibeitedistrikt, da to av dem berører særverdiområder. Ytterligere kraftutbygging i reinbeitedistriktets særverdiområder bør unngås med mindre det skulle være sterke samfunnsmessige interesser som er involvert.

NVE legger også til grunn at det er mye utbygginger i området, og at en utbygging av alle de tre omsøkte prosjektene vil være uheldig for utøvelse av friluftslivet i området. Alle prosjektene ligger lett tilgjengelig fra E6, og er lokalisert i nærheten av hverandre. NVE er uenig i fylkeskommunens vurdering at en skånsom utbygging av Svartvasselva i for stor grad bidrar negativt til samlet belastning for friluftsliv. Etter NVEs vurdering vil en bygging av Svartvasselva, med tilstrekkelig avbøtende tiltak slik fylkesdelplanen for småkraftverk skisserer, være akseptabelt ved en eventuell konsesjon. Tennvasselva og Hoffmannselva kraftverk er i større konflikt med allmenne interesser enn Svartvasselva. Valget ved bygging av kun et av de omsøkte kraftverkene vil avhenge av disse forholdene, og ikke forholdet til reindrift eller friluftsliv alene.

Sumvirkning for landskap, miljø eller andre interesser i regionen er vurdert og er slik vi ser det ikke i konflikt med OEDs retningslinjer for små vannkraftverk, og ikke avgjørende for konsesjonsspørsmålene til det enkelte kraftverk.

Med bakgrunn i drøftelsene av hvert enkelt tema har NVE fattet vedtak for Svartvasselva, Hoffmannselva og Tennvasselva kraftverk i dag. For resultatet av vedtaket i Svartvasselva kraftverk viser vi til konklusjonen lenger bak.

Oppsummering

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 14,4 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene har NVE klarert om lag 1,4 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

Fylkesmannen og reindriftsforvaltningen har fremmet innsigelse mot å gi konsesjon til bygging av Svartvasselva kraftverk. Fylkesmannen begrunner innsigelsen i bekkekløft og bergvegg av regional verdi og områdets verdi for friluftsliv. Reindriftsforvaltningen begrunner sin innsigelse i at tiltaket legges i kalvingsland og vil medføre midlertidig stenging av flyttlei i anleggstiden. Nordland fylkeskommune, FNF og Hamarøy historielag går også imot utbyggingsplanene. Fylkeskommunen og FNF støtter Fylkesmannens innsigelse. Hamarøy kommune går inn for en utbygging av Svartvasselva kraftverk. Kommunen begrunner dette med at ikke lenger er stor lokal motstand mot en utbygging i området. Innhavet grunneierlag ser positivt på utbyggingsplanene, mens Hamarøy jeger- og fiskeforening ser både fordeler og ulemper ved en eventuell utbygging.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

I vedtaket har NVE lagt vekt på forholdet fremmet i Fylkesmannens og Reindriftsforvaltningens innsigelser spesielt. I tillegg er konfliktområdene i det gamle samlet plan-prosjektet vurdert. Fylkesmannen og Reindriftsforvaltningen fremmet innsigelse på bakgrunn av reindrift, biologisk mangfold og friluftsliv. Konfliktområdene i det gamle samlet plan-prosjektet var rettet mot den lokale motstanden, fiske og økonomien i prosjektet. Innsigelsene ble opprettholdt etter innsigelsesmøte med Fylkesmannen og Reindriftsforvaltningen. NVE mener argumentene som fremmes i innsigelsene kan avbøtes tilstrekkelig med strenge vilkår i en eventuell konsesjon, slik som klare rammer for når anleggsperioden kan være, nivå på minstevannføringen, tilbakeføring av eksisterende traktorvei/kjerrevei i rørtraseen og føringer for vannveitrasé. Konfliktområdene i det gamle samlet plan-prosjektet er redusert tilstrekkelig til at saken kan behandles, siden reguleringen av Svartvatnet er tatt ut av prosjektet.

NVE legger til grunn at de avbøtende tiltakene reduserer ulempene for allmenne interesser tilstrekkelig samtidig som tiltaket vil gi ny fornybar energi og kunne bidra til lokal aktivitet og næringsutvikling.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Tinfos AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Svartvasselva kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Innsigelse

Fylkesmannen i Nordland og Områdestyret i Nordland har fremmet innsigelse til prosjektet. Innsigelsene ble opprettholdt også etter innsigelsesmøtet med begge parter. Dersom innsigelsene ikke trekkes innenfor klagefristen vil saken oversendes Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

Tinfos AS har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer 200 m jordkabel og ca 6 km luftlinje til Drag trafostasjon.

Tinfos AS søker egen anleggskonsesjon. Søknaden er til behandling i nettseksjonen i NVE, og vil komme som et selvstendig vedtak. Virkningene av linjetilknytningen har ikke vært avgjørende for konsesjonsvedtaket.

NVE har ikke gjort en grundig vurdering av kapasiteten i nettet, og tiltakshaver er selv ansvarlig for at avtale om nettilknytning er på plass før byggestart. NVE vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jmf konsesjonsvilkårenes post 4.

Forholdet til plan- og bygningsloven

”Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker” gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanddirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder DN/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	2387
Alminnelig lavvannføring	l/s	208
5-persentil sommer	l/s	286
5-persentil vinter	l/s	156
Maksimal slukeevne	m ³ /s	4,78
Maksimal slukeevne i % av middelvannføring	%	200
Minste driftsvannføring	l/s	720

Søker har foreslått en minstevannføring på 290 l/s fra 1/5-30.9 og 160 l/s resten av året. I følge søkers beregninger vil kraftverket da produsere 14,4 GWh i et middels år. Nordland fylkeskommune og Fylkesmannen har uttalt at det er viktig å slippe tilstrekkelig minstevannføring i elva hele året for å ivareta det biologiske mangfoldet i området. Reinbeitedistriktet uttalte under befaring at størrelsen på vannføringen var viktig for å bevare elvas naturlige gjerdefunksjon for reinen i vår- og høsttrekket. NVE legger til grunn at det er viktig med helårs slipp av minstevannføring, slik søker har foreslått, for å avbøte virkningene for det biologiske mangfoldet i og langs elva. Reinbeitedistriktets behov for økt vannføring i vår- og høsttrekket er tillagt ekstra vekt. NVE utvider derfor perioden med høy minstevannslipp til å gjelde fra og med 1. april. Gjerdefunksjonen vil da være opprettholdt selv i snøfattige år i vårtrekket til reinbeitedistriktet.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på **290 l/s** i tiden **1.4 – 30.9** og **160 l/s** resten av året. Samlet gir dette en produksjon på om lag **14,4 GWh/år**. Verdiene er de samme som foreslått i søknaden, men sommerperioden er framskyndet en måned for å øke elvens gjerdefunksjon for reinsdyrene i vårbeitet. Dette er en marginal innskjerping av minstevannføringen, som gir svært små utslag for produksjonen.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Dersom tilsiget er mindre enn kravet til minstevannføring, skal hele tilsiget slippes forbi. Kraftverket skal i slike situasjoner ikke være i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Inntaket skal utformes slik at det ikke under noen omstendighet påvirker innsjøens vannstand.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Narvik og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet i nettet og at kostnadsfordelingen er avklart, *jamfør våre merknader under avsnittet "Forholdet til energiloven"*.

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell søker å oppsummere føringer og krav som ligger til grunn for konsesjonen. Det kan likevel forekomme at det er gitt føringer andre steder i dokumentet som ikke har kommet med i tabellen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak	<p>Inntaket legges på kote 134 og skal utformes slik at det ikke under noen omstendighet påvirker innsjøens vannstand.</p> <p>Dette kan ikke endres ved detaljplan.</p> <p>Nøyaktig plassering kan justeres ved detaljplan.</p> <p>Inntaksdammen skal være estetisk utformet med tanke på å redusere ulempene for friluftinteressene i området.</p> <p>Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE.</p>
Vannvei	<p>Vannvei skal legges som beskrevet i søknaden.</p> <p>Av hensyn til bekkekløften skal rørgaten i størst mulig grad legges langs kjerreveien, som definerer utkanten av bekkekløftlokaliteten.</p> <p>I anleggsfasen er det ønskelig at en størst mulig andel av anleggsbredden legges nord for traktorveien/kjerreveien, for å spare bekkekløftlokaliteten i størst mulig grad.</p>
Kraftstasjon	<p>Kraftstasjonen skal legges på kote 14, som vist på kart. Kraftstasjonen kan ikke legges nærmere E6 enn hva som er oppgitt i søknaden.</p> <p>Anleggsvirksomhet i kraftstasjonsområdet har ikke restriksjoner i forhold til tid, med mindre det er kalvende rein i nærheten som kan forstyrres av slik aktivitet.</p>
Største slukeevne	Søknaden oppgir 4,78 m ³ /s.

Minste driftsvannføring	Søknaden oppgir 720 l/s.
Installert effekt	Søknaden oppgir 4,9 MW. Nøyaktig installert effekt kan justeres ved detaljplan.
Antall turbiner/turbintype	Søknaden oppgir 1 Francisturbin. Antall turbiner og turbintype kan justeres ved detaljplan.
Vei	<p>Permanent vei inn til kraftstasjonen skal bygges i tråd med det som er oppgitt i søknaden. Mindre justeringer kan gjøres i detaljplanen.</p> <p>Av hensyn til reindriften skal den midlertidige veien i rørgaten tilbakeføres til den tilstand den var i før utbyggingen startet. I tillegg skal det settes opp en bom ved veiens begynnelse. Tilbakeføring av veien til sin opprinnelige stand, samt oppsetting av bom i rørtraseen er avgjørende for konsesjonsspørsmålet. Dette kan ikke endres i detaljplanen.</p>
Anleggsperiode for bygging av inntaksdam* og rørgate/rørtrasé og midlertidig vei opp til inntaksdam	<p>Anleggsperioden skal legges utenom kalvingsperioden, siden tiltaket legges i kalvingsland. I tidsrommet 1.4 – 31.5 kan det ikke være anleggsvirksomhet i inntaksområdet eller i forbindelse med legging av rørgate. Tidsrommet kan kun fravikes i samråd med Stájggo-Hábmer reibeitedistrikt om vårtrekket fraviker vesentlig fra det normale. Kravet om samarbeid mellom utbygger og reinbeitedistriktet og vilkår for fravikelse av tidspunkt kan ikke endres i detaljplan.</p> <p>Anleggsarbeidet ved inntaket må stanse i den perioden reinen bruker trekkleien om høsten. Dette er et krav som ikke kan endres i detaljplan.</p> <p>Midlertidig deponi og riggområdet skal legges utenom trekkleien. Dette er et krav som ikke kan endres i detaljplan.</p>

*Tidspunkt for framtidig vedlikeholdsarbeid på inntaksdammen skal skje i nært samarbeid med Stájggo-Hábmer reibeitedistrikt, for å unngå unødige forstyrrelser for reinen.

Det er angitt i tabellen hvorvidt det kan gjøres justeringer i forbindelse med detaljplanleggingen. Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være berettiget til å motta el-sertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

NVE forutsetter videre at tiltakshaver følger opp forslag til avbøtende tiltak som er beskrevet i søknaden og som høringspartene har lagt til grunn for sine uttalelser. Forslagene til avbøtende tiltak, som brukes, må ikke være i strid med vilkår satt av NVE.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Vi minner om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Øvrige forhold

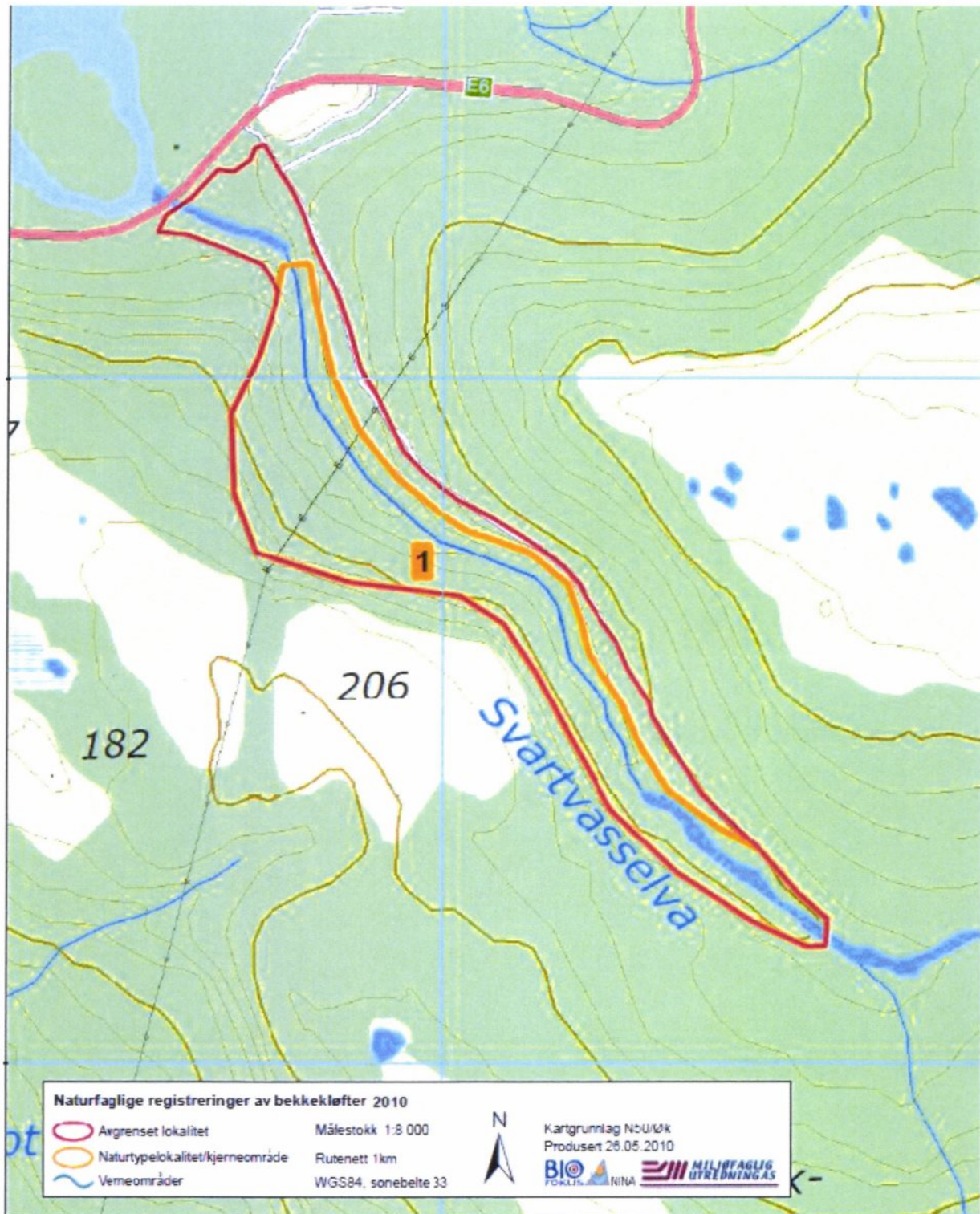
Sagpollen nedstrøms E6 blir ikke påvirket av tiltaket, da linjetilknytningen er endret. Forhold vedrørende dette punktet er derfor ikke diskutert i vedtaket.

Vedlegg

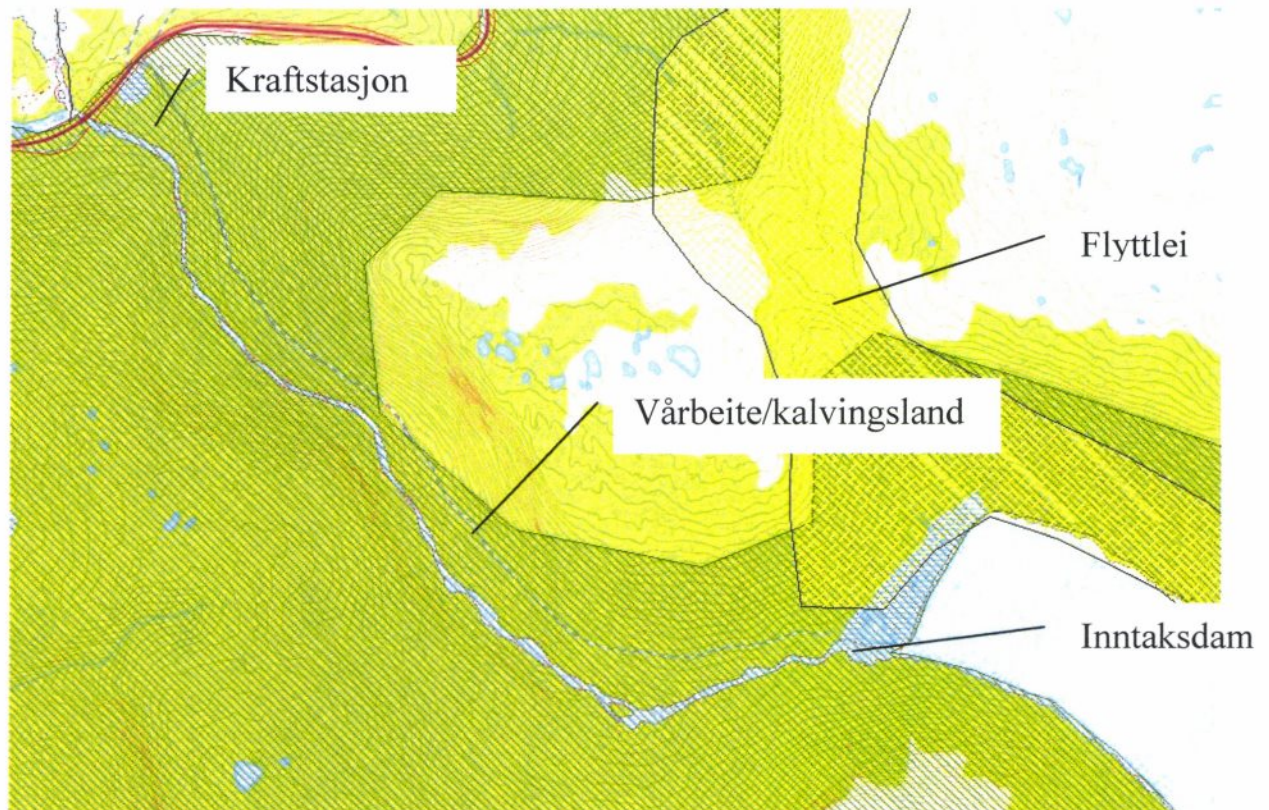
Vedlegg 1: Kart over utbyggingsområdet

Vedlegg 2: Avgrensning av bekkekløft i Svartvasselva

Vedlegg 3: Reinens flyttlei og vårbeiteområder med kalvingsland ved Svartvatnet

Gul skravur er flyttlei. Grønn skravur er vårbeite og kalvingsland.

Vedlegg 4: Ny linjetilknytning fra kraftstasjon. Det er søkt om 200 m jordkabel og 6 km luftlinje til Drag trafostasjon. Ny linje legges parallelt i eksisterende kraftlinjegate.

Kartgrunnlag: Statens kartverk, Geovekst og kommuner

